

Visie op toezicht houden en besturen

Stichting Antares

Woonservice

Inleiding

Woningcorporaties staan voor het huisvesten van mensen met een bescheiden inkomen en voor kwetsbare groepen. De woningcorporatie acteert vanuit een maatschappelijk perspectief. Het is een private onderneming die met een maatschappelijke opdracht een volkshuisvestelijke taak uitvoert. De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat de woningcorporatie verantwoord opereert en dat bij haar deze publieke taak in goede handen is. De raad van commissarissen (rvc) heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur van de woningcorporatie en op de algemene gang van zaken in de woningcorporatie en staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van zijn taak richt de rvc zich naar het belang van de woningcorporatie, naar het te behartigen maatschappelijk belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden. Hierover voert de rvc met elkaar en met de directiebestuurder het gesprek om tot een gedeelde visie en een gedeeld beeld van de strategische en operationele doelstellingen van de organisatie te komen.

Antares

Antares is een ambitieuze woningcorporatie gevestigd in Venlo, stadsdeel Tegelen met ongeveer 6.000 woningen in 2 gemeenten en ruim zestig medewerkers. De woningen liggen in meerdere kernen: Venlo, Blerick, Tegelen, Steyl, Kessel, Baarlo en Meijel. Voor alle doelgroepen biedt Antares woningen aan: gezinswoningen, seniorenwoningen, zorgwoningen en appartementen. Antares kent een sterke lokale verankering. De corporatie is financieel gezond. De organisatie van Antares bestaat uit de rvc, het bestuur (lees directiebestuurder) en de werkorganisatie.

Visie op toezicht houden

De rvc verwoordt in deze toezichtvisie de kijk op het toezicht houden bij Antares. Hiermee geeft de rvc ook invulling aan bepaling 1.1. in de Governancecode woningcorporaties:

‘Bestuur en RvC hebben een gezamenlijke visie op besturen en toezicht houden. Het realiseren van maatschappelijke waarde op lange termijn staat daarbij voorop. De visie gaat in op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking in rollen. De RvC beschrijft hierin zijn rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder.’

De rvc is onafhankelijk en zelfstandig in staat om een oordeel te vormen over het beleid en het functioneren van Antares en de directiebestuurder. De rvc acteert binnen de wettelijke kaders, handelend in lijn met de Governancecode en bewaakt het dienen van het maatschappelijke belang door de corporatie, de doelstellingen en de financiële continuïteit van de corporatie. De context en het krachtenveld waarin Antares haar rol vervult is dynamisch en vraagt van de rvc ontwikkelingen in wet- en regelgeving en ook de maatschappelijke context nauwlettend te volgen. De rvc houdt actief voeling met relevante belanghebbenden en stakeholders. Daarbij stelt de rvc heldere kaders op richting de directiebestuurder, de 3 corporatie en de werkorganisatie. De rvc houdt proactief toezicht met gepaste distantie op de directiebestuurder en is daarbij in staat om de directiebestuurder ter verantwoording te roepen. De rvc bespreekt met een open instelling de koers, handelt transparant en integer en is aanspreekbaar op

en legt verantwoording af over het gehouden toezicht. De rvc vindt het van belang dat Antares intrinsiek gemotiveerd is en in het toezicht houden, het beleid en de operatie blijkt geeft van een juiste mix van pro-activiteit, omgevings sensitiviteit en integriteit.

De rol als toezichthouder

Toezicht

De rvc houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder, op de algemene gang van zaken bij de corporatie en geeft goedkeuring aan bestuursbesluiten van aanmerkelijk belang. De rvc controleert achteraf op gevoerd beleid. Dit geldt voor documenten zoals de jaarrekening, management-, tertaal- en projectrapportages. Vooraf wordt de (meerjaren)begroting goedgekeurd. Het toezicht richt zich op het bewaken van de maatschappelijke doelstellingen passend binnen de statuten, visie en missie van de corporatie, uitgewerkt in het ondernemingsplan.

De rvc ziet erop toe dat de organisatie ‘werkt volgens de bedoeling’, de goede dingen doet (de maatschappelijke opgave) en die dingen goed doet (effectief, efficiënt en binnen de regelgeving). Dat betekent onder andere dat de rvc bewaakt dat de (individuele) belangen van huurders en woningzoekenden worden gediend binnen de organisatie en dat huurdersbelangenorganisaties in de gelegenheid worden gesteld adequaat invloed uit te oefenen.

De rvc toetst of de activiteiten die worden uitgevoerd, herkend en erkend worden door de huurders/woningzoekenden, de stakeholders en de medewerkers van de werkorganisatie. De rvc heeft hierbij zelf ook een actieve rol wat betreft ‘het van buiten naar binnen kijken’. Hiervoor zoeken alle leden van de rvc actief de huurders op.

Ook ziet de rvc erop toe dat Antares naar vermogen bijdraagt aan de regionale volkshuisvestelijke opgaven in de gemeenten binnen het werkgebied, zijnde Venlo en Peel & Maas en daarmee passend bijdraagt aan de nationale opgave.

Daarnaast toetst de rvc de kwaliteit van de bedrijfsvoering op effectiviteit, efficiëntie, kwaliteit, continuïteit, rechtmatigheid en integriteit. Het toezicht blijft niet beperkt tot het toezicht houden op het functioneren en presteren van de organisatie en het voldoen aan en wet- en regelgeving, maar fungeert voor de organisatie ook als een moreel kompas, gericht op ethisch handelen van de corporatie richting de samenleving en de belanghebbenden. Daarom zal de rvc alert zijn op integriteitsvraagstukken en zal hij ook relevante vraagstukken uit de samenleving agenderen.

De rvc acteert dus niet allen volgend, maar ook proactief als hij daar reden toe ziet en met respect voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de directeurbestuurder.

Klankbordfunctie

De rvc houdt niet alleen toezicht op het functioneren en presteren van de organisatie, maar fungeert daarnaast ook als belangrijk klankbord (raadgever) voor de directeur bestuurder. De rvc is adviserend. Gevraagd en ongevraagd kan de rvc suggesties doen en adviezen geven aan de directeur-bestuurder. Daarbij is geen sprake van bindende adviezen.

Werkgever

Tot slot is de rvc werkgever van de directeur bestuurder. Jaarlijks worden afspraken gemaakt tussen de directeur-bestuurder en de rvc. De remuneratiecommissie bereidt de doelstellingen en prestatieafspraken voor het lopende jaar samen met de directeur-bestuurder voor en legt deze ter vaststelling voor aan de rvc. Daarnaast worden afspraken gemaakt over onder andere de organisatieontwikkeling, organisatiecultuur, integriteit, aandacht voor de persoon van de directeur-bestuurder en zijn primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Houding en taakopvatting

De rvc streeft naar een goede onderlinge samenwerking en een goede samenwerking met de directeur-bestuurder. De rvc vertrekt vanuit vertrouwen en zal zorgdragen voor een veilig sociaalpsychologisch klimaat. Het toezicht draagt bij aan de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming, door het bestuur niet alleen steun, maar ook de tegenkracht te bieden die nodig is. De rvc zorgt indien nodig ook voor onafhankelijke oordeelsvorming.

De rvc is aanspreekbaar, staat op gepaste en voldoende afstand van de dagelijkse aansturing. Vanuit betrokkenheid handelt de rvc en zorgt daarbij dat de directeur-bestuurder in positie blijft en dat de leden van de rvc niet op stoel van de directeur-bestuurder gaan zitten.

De rvc zal kwesties meervoudig bekijken (met name vanuit de belangen van de huurders en de gemeente) en kritische vragen stellen daar waar relevant. In de omgang naar elkaar en naar de directeur-bestuurder hanteert de rvc een positief-kritische houding. De rvc kan daarmee soms een luis in de pels zijn richting directeur-bestuurder, maar doet dit op constructieve wijze. Een goed samenspel tussen leden van de rvc onderling en richting de directeur-bestuurder betekent ook goed tegenspel.

De rvc zal in het samenspel met de directeur-bestuurder zorgdragen voor een veilige en constructieve sfeer waarin zowel de directeur-bestuurder als de leden van de rvc optimaal hun taken kunnen uitoefenen.

De rvc zorgt voor kennis van de maatschappelijke opgaven op lokaal en regionaal niveau, met het krachtenveld daar rondom en ondersteund de directeur-bestuurder hiermee in het creëren van waarde in de organisatienetwerken.

Van de afzonderlijke leden van de rvc wordt verwacht dat zij vanuit hun eigen professionaliteit, expertise en bekwaamheid op onafhankelijke, integere wijze toezicht houden. Daarbij hoort een eigen inbreng ten aanzien van de oordeelsvorming en besluitvorming naar elkaar toe, maar ook richting de directeur-bestuurder, ieder vanuit de eigen deskundigheid en achtergrond, maar altijd onafhankelijk. Persoonlijke opvattingen en gevoelens hebben hierin een plaats, voor zover zij bijdragen aan een goede oordeelsvorming.

Uitvoering

Samenstelling raad van commissarissen

Bij het vervullen van vacatures binnen de rvc wordt aandacht besteed aan kwaliteit, deskundigheid, ervaring en diversiteit; herbenoeming is geen automatisme. De profielschets van de rvc wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De profielschets is openbaar en wordt gepubliceerd op de website van Antares.

Informatievoorziening

De rvc baseert zich in zijn taak op informatie die verstrekt is door de directeurbestuurder, controller, externe accountant en externe toezichthouder. Om de rol als rvc goed te kunnen invullen is er regelmatig contact met de directeurbestuurder, controller, leden van het managementteam, de ondernemingsraad en de huurdersbelangenverenigingen Venlo en Kessel-Meijel. Jaarlijks wordt in afstemming tussen directeur-bestuurder en de rvc een duidelijke jaarcyclus en vergaderagenda opgesteld. Dit geeft zowel voor de rvc als de organisatie duidelijkheid over de thema's waar dat jaar specifiek aandacht voor is. Daarnaast worden er jaarlijks afspraken gemaakt tussen rvc en directeurbestuurder over de doelstellingen en prestatieafspraken voor dat jaar.

Commissies

Binnen de rvc is een aantal taken belegd in commissies, te weten de remuneratiecommissie, de auditcommissie en de vastgoedcommissie. De aandachtsgebieden van deze commissies zijn vastgelegd in een separaat reglement. De commissies komen 2 tot 4 keer per jaar samen en bereiden voor de vergadering van de voltallige rvc de behandeling voor van specifieke onderwerpen.

Permanente educatie

De rvc vindt het van belang zich regelmatig (bij) te scholen om de ontwikkelingen in- en buiten de corporatiesector actief te volgen. Hiervoor is een opleidingsbudget beschikbaar.

Zelfevaluatie

Voor goed toezicht is het van belang dat de functieprofielen van de rvc aansluiten bij de situatie van de corporatie en de eisen die vanuit wet- en regelgeving ten aanzien van toezicht houden worden gesteld. Het regelmatig herijken van de profielen is dan ook een voorwaarde. Daartoe dient onder andere (de wettelijk verplichte) zelfevaluatie. Jaarlijks wordt een zelfevaluatie uitgevoerd. In overeenstemming met de Governancecode Woningcorporaties gebeurt dit (minimaal) eens in de twee jaar onder begeleiding van een externe adviseur.

Verantwoording

De rvc legt verantwoording af via het Governance-verslag in het jaarverslag van Antares. Hierin wordt een toelichting gegeven op de voornaamste werkzaamheden van de rvc en genomen besluiten, en ook eventuele wijzigingen in de samenstelling van de rvc worden kenbaar gemaakt. Ook wordt inzicht gegeven

in de frequentie van vergaderingen en commissiebijeenkomsten, vergoedingen, relevante functies en nevenfuncties van zijn leden. 6 De rvc wil belangenverstrengeling voorkomen en hierover transparant zijn. Voorts komen de zelfevaluatie en de behaalde PE-punten aan bod.

Visie op besturen

De directeur-bestuurder is statutair bestuurder en 'bestuurt de organisatie'. De directeur-bestuurder werkt vanuit een heldere missie en een toekomstgerichte visie, die zijn vastgelegd in het ondernemingsplan. Van de missie en visie zijn de maatschappelijke en financiële doelstellingen voor de komende jaren bepaald. Zoals al eerder vermeld, is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor het functioneren en presteren van de organisatie en legt daarover intern verantwoording af aan de rvc.

Houding en rolinvulling directeur-bestuurder

Van de directeur-bestuurder wordt in de Governance van de organisatie verwacht dat hij, vanuit zijn eigen professionaliteit en verantwoordelijkheid, zelfstandig de doelstellingen van Antares realiseert en daarbij nadrukkelijk de belangen van huurders en woningzoekenden meeneemt en rekening houdt met de volkshuisvestelijke opgave van de gemeenten in het werkgebied en de inbreng van overige stakeholders.

De rvc verwacht van de directeur-bestuurder dat hij aanspreekbaar is op zijn handelen en zich daarin ook laat corrigeren. Kortom: bereid is om het eigen handelen toe te lichten en betekenisvolle suggesties van anderen mee te nemen in het maatschappelijk ondernemen.

De directeur-bestuurder richt een professionele, effectief en efficiënt functionerende werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. De directeur-bestuurder zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controlesystemen. Van de directeurbestuurder wordt ook verwacht dat hij intern zorgt voor goed opgeleide en mondige medewerkers en management die "tegenkracht" kunnen bieden en voorkomen dat er een tunnelvisie ontstaat dan wel een 'alleenheerschappij' van de directeur-bestuurder.

De directeur-bestuurder betreft nadrukkelijk medewerkers bij de totstandkoming van de strategie en het beleid van de organisatie en bij de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. De rvc kan op dit aspect als klankbord fungeren. De directeur-bestuurder informeert de rvc actief ten aanzien van alle aangelegenheden waarvan hij weet, of kan weten, dat de rvc hierover informatie wenst te ontvangen. De informatie die hij verstrekt is vanzelfsprekend feitelijk juist en zo volledig als nodig is voor de rvc om zijn toezichthoudende functie ten volle te kunnen uitoefenen.

De directeur-bestuurder houdt zich aan de richtlijnen op het gebied van Permanente Educatie, governance en beloning. De directeur-bestuurder vindt het van belang zich regelmatig (bij) te scholen om de ontwikkelingen in en buiten de corporatiesector actief te volgen. Hiervoor is een opleidingsbudget beschikbaar.

Opgemaakt en vastgesteld door de directeur-bestuurder op 9 januari 2024 en goedgekeurd door de raad van commissarissen in de vergadering van 22 april 2024